

JAK PISAC SKARGĘ DO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA

**Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Koszalin 2002**

Publikacja wydana przez Regionalne Centrum Informacji Europejskiej Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie

ISBN 83 – 916702 – 0 -1

Tekst : Magdalena Skrzypek

Opracowanie: Katarzyna Szłapka

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej

Ul. Młyńska 2

75 – 054 Koszalin

tel/fax 094 3471317

e-mail : rcie@rcie.koszalin.pl

www.rcie.koszalin.pl

Publikacja dofinansowana w ramach Programu Prawnego Fundacji im. Stefana Batorego

Wprowadzenie

Wydanie informatora poświęconego schematowi procedury składania skargi i zasadom postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu podyktowane zostało z jednej strony wzrostem zainteresowania społeczeństwa tą problematyką, z drugiej natomiast brakiem ogólnodostępnych i przekazywanych przystępnym językiem informacji na ten temat. Wydawane publikacje poświęcone funkcjonowaniu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, raczej w sposób marginalny traktują kwestię procedury składania skargi do instancji w Strasburgu, a jeżeli już ją poruszają, to w sposób niezrozumiały dla osób, które nie mają na co dzień do czynienia z fachowym językiem prawniczym. I właśnie to „niezrozumienie” jest powodem tego, że blisko 90% skarg składanych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez obywateli Polski ze względu na uchybienia natury formalnej jest odrzucana i nie podlega rozpatrzeniu. Celem naszego informatora jest poprowadzenie „krok po kroku” ewentualnego skarżącego przez zawiłości strasburskich procedur w taki sposób, aby po jego lekturze dokładnie wiedział w jakim terminie należy taką skargę złożyć, jakie wymogi formalne powinna ona spełniać i przede wszystkim jaki jest przedmiotowy i podmiotowy zakres skargi. Za zasadnością publikacji będącej przedmiotem tego projektu, przemawia również fakt, że mało jest instytucji bezpłatnie udzielających informacji na ten temat, a zapotrzebowanie społeczeństwa na nie ogromne. Wyraźnie widać to na przykładzie osób korzystających z usług naszej instytucji, które często odsyłane są do Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej przez różne organizacje i instytucje publiczne nie będące w stanie udzielić petentowi wyczerpującej informacji o procedurach składania skargi, nie wspominając już o adresie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Informator „Jak pisać skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka” jest więc wyjściem naprzeciw sugestiom i oczekiwaniom osób zainteresowanych złożeniem skargi do Strasburga i z praktyki naszej działalności wynika, że sposób przekazania zawartych w nim informacji doskonale spełnia swoją rolę.

1. Czym są Europejska Konwencja Praw Człowieka i Europejski Trybunał Praw Człowieka?

Europejska Konwencja Praw Człowieka, to traktat międzynarodowy, który wszedł w życie w 1953 r i ma on niewątpliwie charakter bezprecedensowy. Określa on niezbywalne prawa i wolności, na które każdy z nas może się powołać oraz zobowiązuje państwa do ich przestrzegania w stosunku do każdej osoby podlegającej ich jurysdykcji. Co więcej, Konwencja ustanawia międzynarodowy system ochrony praw człowieka. Państwa, a także osoby indywidualne, bez względu na ich obywatelstwo, mogą wnosić skargi do instytucji w Strasburgu, jeśli zarzucają państwu będącemu stroną Konwencji naruszenie zagwarantowanych w niej praw. Tą instancją jest oczywiście Europejski Trybunał Praw Człowieka, którego obligatoryjna jurysdykcja rozciąga się z urzędu na wszystkie państwa będące stronami Konwencji .

2. Kto może wnieść skargę do Trybunału?

Podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zgodnie z zapisem art. 34 Konwencji jest „... każda osoba, organizacja pozarządowa lub grupa jednostek, która uważa, że stała się ofiarą naruszenia przez państwo praw zawartych w Konwencji lub jej Protokołach”.

3. Jakie prawa są chronione Konwencją?

Można wnieść skargę z powodu:

1. Naruszenia prawa do życia
2. Złamania zakazu tortur i innego niehumanitarnego traktowania lub karania
3. Bezprawnego pozbawienia wolności
4. Nierzetelnego procesu sądowego
5. Niedopuszczalnej ingerencji władz w życie prywatne i rodzinne
6. Naruszenia wolności sumienia i wyznania
7. Tłumienia wolności słowa
8. Ograniczania swobody organizowania się i zgromadzeń
9. Pogwałcenia praw do poszanowania mienia
10. Pogwałcenia prawa do nauki
11. Pogwałcenia prawa do wolnych wyborów
12. Pogwałcenia swobody poruszania się i wyboru miejsca zamieszkania
13. Pogwałcenia prawa do opuszczania kraju, włączając w to swój własny

4. Co może być przedmiotem skargi?

Przedmiotem skargi może więc być tylko naruszenie tego prawa, którego ochronę gwarantuje Konwencja. Jeżeli skarga nie daje się pogodzić z postanowieniami Konwencji lub jej Protokołów, Trybunał uzna ją za niedopuszczalną.

5. Przeciwko komu możemy wnieść skargę?

Na podkreślenie zasługuje fakt, że skarga może dotyczyć naruszeń naszych praw gwarantowanych Konwencją, których dopuściły się władze publiczne tzn. organy władzy, administracji państwowej lub samorządowej, sądy etc. Niedopuszczalne jest zatem wniesienie skargi przeciwko osobom prywatnym oraz fundacjom, związkom zawodowym, stowarzyszeniom, przedsiębiorstwom, spółdzielniom czy też spółkom. Istnieje jednak możliwość odstępstwa od tej reguły w sytuacji, gdy wymienione wyżej instytucje i organizacje wykonują zadania zlecone przez administrację państwową.

6. Jakiej Skargi nie rozpatrzy Trybunał?

Trybunał nie rozpatrzy skargi anonimowej ani takiej, która jest co do istoty identyczna ze sprawą już rozpatrzoną przez Trybunał lub ze sprawą, która została poddana innej procedurze dochodzenia lub rozstrzygnięcia i jeśli skarga nie zawiera nowych, istotnych informacji. Powodem odrzucenia skargi będzie również brak jej oczywistego uzasadnienia lub nadużycia prawa do skargi. Jednak fundamentalnym wymogiem dopuszczalności skargi jest wyczerpanie przez skarżącego wszystkich środków odwoławczych, przewidzianych prawem wewnętrznym, zgodnie z powszechnie uznanymi zasadami prawa międzynarodowego. Wykorzystanie wszystkich środków odwoławczych przewidzianych prawem krajowym oznacza, w przypadku polskiego porządku prawnego wniesienie odwołania do sądu II instancji, a nawet podjęcie próby kasacji. Gdy sprawa dotyczy postępowania administracyjnego należy odwołać się do organu administracji II instancji. Jeżeli jego decyzja nadal nas nie satysfakcjonuje ostateczną instancją odwoławczą będzie Naczelny Sąd Administracyjny. W odwołaniach do wymienionych wyżej organów wymiaru sprawiedliwości, należy pamiętać o tym, że muszą one zawierać takie same zarzuty, jakie w przyszłości zamierzamy podać w skardze do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

7. Jaki jest termin złożenia skargi?

Skarżący może wnieść skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w ciągu sześciu miesięcy od daty podjęcia ostatecznej decyzji, będącej podstawą do wystąpienia ze skargą. Jeżeli skarga wpłynie do Strasburga po upływie tego terminu, zostanie przez Trybunał odrzucona ze względów formalnych.

8. Pierwsza rzecz jaką powinieneś zrobić po podjęciu decyzji o wniesieniu skargi do Trybunału

Jeżeli już wyczerpiemy wszystkie dostępne środki a decyzja sądu nadal nas nie satysfakcjonuje i decydujemy się na złożenie skargi do Strasburga, to pierwszą rzeczą jaką powinniśmy w tej sytuacji zrobić jest napisanie listu do Trybunału w języku ojczystym, w którym przedstawimy powody zwrócenia się do strasburskiej instancji. Przede wszystkim list ten powinien zawierać:

1. Krótkie przedstawienie sprawy
2. Określenie, które z praw zostało naruszone
3. Informacje o wykorzystanych środkach
4. Zestawienie wydanych decyzji z krótką informacją o ich treści, dacie wydania i organie, który je podjął. Należy dołączyć do tych informacji kopie przedstawianych decyzji.

List ten należy wysłać na następujący adres:

**The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Francja**

9. Wysłałeś list do Strasburga i co dalej?

W odpowiedzi na list Trybunał przyśle nam formularz skargi, który należy wypełnić w języku angielskim lub francuskim i odesłać ponownie do Strasburga. Możemy również zostać poproszeni o przesłanie wraz ze skargą dodatkowych informacji lub dokumentów dotyczących naszej sprawy. Jeżeli nadesłana przez nas skarga spełnia wymogi formalne, zostaje zarejestrowana w Sekretariacie Trybunału, a jej treść zostaje powiadomiony rząd państwa przeciwko któremu została wniesiona.

10. Fundamentalna zasada, o której powinieneś pamiętać pisząc skargę do Trybunału

Należy również pamiętać o tym, że w skardze nie można odwoływać się do treści wyroku wydanego na niekorzyść skarżącego. Trybunał nie jest bowiem jeszcze jednym sądem w toku instancji, który ma kontrolować, czy wyrok był sprawiedliwy. Należy to wyłącznie do sądów krajowych. Zadanie Trybunału ogranicza się w takich sprawach do oceny, czy wyrok został wydany w drodze rzetelnego procesu sądowego z zachowaniem wszystkich gwarancji zawartych w art. 6 Konwencji. O tym warunku skarżący muszą szczególnie pamiętać. Skargi ograniczającej się do zarzutu, że wyrok był niesprawiedliwy nie należy więc w ogóle wysyłać do Strasburga, ponieważ i tak zostanie odrzucona.¹

11. Masz prawo nie ujawniać swojej tożsamości publicznie w postępowaniu przed Trybunałem

Może zdarzyć się tak, że wnosząc skargę do Trybunału z jakichś względów nie będziemy chcieli publicznie ujawniać naszej tożsamości. Taka możliwość jest dopuszczalna. Należy jednak poinformować o tym już w samej skardze i przedstawić racjonalne argumenty motywujące nasze odstępstwo od zasady publicznego dostępu do informacji w postępowaniu przed Trybunałem.

¹ M.A Nowicki, *Europejska Konwencja Praw Człowieka*, s.10, Zakamycze 1999

12. Etapy postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka

Pierwszy etap postępowania polega na badaniu dopuszczalności skargi przez Komitet, który następnie, w drodze jednomyślnego głosowania, podejmuje jedną z trzech decyzji. Może uznać skargę za dopuszczalną i przekazać ją do rozpoznania Izbie, stwierdzić jej niedopuszczalność lub skreślić sprawę z wokandy. Decyzja o niedopuszczalności skargi oznacza ostateczne zakończenie postępowania w sprawie. Wykreślenie z wokandy, również kończące postępowanie, następuje wtedy, gdy np. skarga zostaje przez skarżącego wycofana lub nastąpiło polubowne załatwienie sprawy. Decyzja o dopuszczalności całkowitej lub częściowej oznacza kontynuację postępowania.

Drugi etap odbywa się przed składem orzekającym Izby. Bada ona ponownie dopuszczalność skargi, jednomyślnie lub większością głosów podejmuje decyzję w przedmiocie dopuszczalności, a następnie rozpoznaje ją merytorycznie. Jeżeli sprawa jest skomplikowana, to do momentu wydania wyroku Izba może przekazać ją do rozpoznania Wielkiej Izbie, chyba że strony temu się sprzeciwia. Merytoryczna decyzja Izby ma charakter wyroku ostatecznego, jeżeli żadna ze stron nie wniesie o dalsze postępowanie.

W ciągu trzech miesięcy od decyzji Izby strony mogą wnieść o rozpoznanie sprawy przez Wielką Izbę. Orzekanie na tym etapie ma charakter postępowania drugiej instancji. Nie jest to jednak automatyczne, gdyż o dopuszczeniu sprawy do tego postępowania decyduje Wielka Izba w składzie 5 sędziów. Merytoryczna decyzja Wielkiej Izby po ponownym rozpoznaniu sprawy jest ostatecznym wyrokiem w danej sprawie.

Na każdym z opisanych powyżej etapów możliwe jest ponadto polubowne załatwienie sprawy między rządem a skarżącym. W takim przypadku Trybunał wydaje decyzję o skreśleniu sprawy z wokandy.²

13. Na czym polega zasada publiczności rozpraw przed Trybunałem?

Toczące się przed Trybunałem rozprawy mają charakter publiczny. Ich jawność może być wyłączona z powodu np. ochrony życia prywatnego, ze względu na bezpieczeństwo państwowe czy porządek publiczny. Obowiązująca w Trybunale zasada publiczności rozpraw pociąga za sobą skutki tego rodzaju, że od momentu rejestracji skargi, wszystkie związane z nią dokumenty powinny być publicznie dostępne. Wyjątek stanowią tu jedynie dokumenty związane z negocjacjami ugodowymi.

14. Kto może reprezentować cię przed Trybunałem?

W zależności od powagi sprawy Prezes Izby przed którą toczy się postępowanie może uznać, że skarżący wymaga odpowiedniej reprezentacji prawnej przed Trybunałem. Decyzję taką może podjąć dopiero po zakomunikowaniu skargi rządowi państwa przeciwko któremu została ona wniesiona. Reprezentantem skarżącego może być

² I. Lach, *Postępowanie ze skargi indywidualnej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka*

adwokat posiadający uprawnienia do praktyki w państwach będących stronami Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i mieszkający w jednym z nich oraz biegle władający jednym z oficjalnych języków Trybunału (angielski lub francuski).

15. Jeżeli nie stać cię na adwokata możesz liczyć na pomoc prawną

Jeżeli skarżący nie jest w stanie sam pokryć całości lub części kosztów związanych ze sprawą, a wymaga tego jej prawidłowy przebieg Prezes Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek skarżącego może przyznać mu bezpłatną pomoc prawną. Nie może jednak takiej decyzji wydać wcześniej niż po otrzymaniu uwag o dopuszczalności skargi od pozwanego państwa. Oznacza to, że skarżący nie może domagać się pokrycia przez Trybunał kosztów związanych np. z wniesieniem skargi. W przypadku wystąpienia o udzielenie bezpłatnej pomocy prawnej skarżący musi wypełnić deklarację, w której zobligowany jest do wykazania swoich dochodów, posiadanego kapitału i zobowiązań finansowych. Środki przyznane przez Trybunał na pomoc prawną mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie wynagrodzenia adwokata, kosztów podróży i pobytu, jak również innych niezbędnych wydatków poniesionych przez skarżącego lub jego przedstawiciela.

Stawki związane z pomocą prawną stosowane od 1 lipca 1999 we frankach francuskich

Honoraria adwokackie

1. Przygotowanie sprawy – średnio- 2000, maksymalnie- 3000
2. Złożenie argumentacji na piśmie – średnio – 1800, maksymalnie- 2000
3. Złożenie dodatkowej argumentacji na piśmie na żądanie Trybunału – średnio- 1000, maksymalnie – 1200
4. Udział w rozprawie – średnio – 1800, maksymalnie – 2000
5. Udział w negocjacjach ugodowych – średnio – 1000, maksymalnie- 1200

Wydatki

1. Zwykle wydatki biurowe (telefon, opłaty pocztowe, kserokopie itp.) zryczałtowana kwota – średnio 300, maksymalnie – 500
2. Szczególne wydatki tj. tłumaczenia, uzyskanie dokumentów wymagających wniesienia opłaty, są pokrywane wyjątkowo i wyłącznie na podstawie przedstawionych rachunków, po wcześniejszym wyrażeniu zgody na ich dokonanie przez Kanclerza Trybunału, który wskazuje także ich maksymalną kwotę
3. Koszty podróży na rozprawę adwokata lub skarżącego, a także związane z negocjacjami ugodowymi rozliczane są wyłącznie na podstawie przedstawionych rachunków – samolot (klasa ekonomiczna i opłaty lotniskowe), pociąg (druga klasa). W razie podróży prywatnym samochodem zwrot następuje do wysokości ceny biletu kolejowego drugiej klasy

4. Dieta (maksymalnie trzy dni) w związku z udziałem w rozprawie adwokata i skarżącego lub w związku z negocjacjami ugodowymi (tylko adwokat), dieta obejmuje także koszty lokalnych dojazdów – 996 na osobę dziennie³

16. Czym kończy się postępowanie przed Trybunałem?

Postępowanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka kończy się orzeczeniem wydanym przez Izbę rozpatrującą daną sprawę. Orzeczenie to jest odpowiedzią na pytanie czy nastąpiło naruszenie Konwencji i w jaki sposób. Izba orzeka w nim także o zadośćuczynieniu oraz o kosztach i wydatkach.

17. Jeżeli nie satysfakcjonuje cię orzeczenie możesz wnieść wniosek o rozpatrzenie sprawy przez Wielką Izbę

W okresie trzech miesięcy od daty wydania wyroku przez Izbę każda ze stron postępowania może wnioskować o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby. Zespół pięciu sędziów Wielkiej Izby przyjmie taki wniosek, jeśli sprawa ujawnia poważne zagadnienie dotyczące interpretacji lub stosowania Konwencji i jej Protokołów lub poważną kwestię o znaczeniu ogólnym. Wyrok Wielkiej Izby jest ostateczny i nie ma od niego odwołania.

Natomiast zgodnie z art. 44 wyrok Izby staje się ostateczny:

- a) jeśli strony oświadczają, że nie będą wnioskować o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby lub
- b) trzy miesiące od daty wydania wyroku, jeśli nie złożono wniosku o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby lub
- c) jeśli zespół Wielkiej Izby odrzuci wniosek o przekazanie sprawy

18. Jakie są skutki prawne orzeczeń Trybunału?

Wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka są ostateczne, jednak nie uchylają automatycznie, naruszających Konwencję orzeczeń sądów krajowych. W przypadku stwierdzenia przez Trybunał naruszenia przez państwo postanowień Konwencji, na państwach spoczywa obowiązek dostosowania sytuacji prawnej i faktycznej do jej wymogów. Może to być np. wznowienie procesu, wydanie decyzji o wypłaceniu odszkodowania, zwolnienie z aresztu, a nawet zmiana przepisów prawnych. Jeżeli żadne działanie tego rodzaju nie może być zrealizowane Trybunał orzeka, gdy zachodzi taka potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie. Organem odpowiedzialnym za egzekucję orzeczeń jest Komitet Ministrów Rady Europy.

³ M.A Nowicki, *Europejska Konwencja Praw Człowieka*, s.20-21, Zakamycze 1999

19. Wzór skargi i wyjaśnienia**źródło: strony internetowe Europejskiego Trybunału Praw Człowieka**

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

Conseil de l'Europe - Council of Europe - Rada Europy
Strasbourg, France
Strasburg, Francja

REQUÊTE
APPLICATION
SKARGA

présentée en application de l'article 34 de la Convention européenne de Droits de
L'Homme,
ainsi que des articles 45 et 47 du Règlement de la Cour

*under Article 34 of the European Convention on Human Rights
and Rules 45 and 47 of the Rules of Court*

**na podstawie Artykułu 34 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka
oraz Artykuł 45 i 47 Regulaminu Trybunału**

IMPORTANT:

La présente requête est un document juridique et peut affecter vos droits et obligations.

This application is a formal legal document and may affect your rights and obligations.

Formularz niniejszy jest oficjalnym dokumentem prawnym i może mieć wpływ na Państwa prawa i obowiązki.

I - LES PARTIES**THE PARTIES****STRONY****A. LE REQUÊRANT/LA REQUÊRANTE****THE APPLICANT****SKARŻĄCY/SKARŻĄCA**

(Renseignements à fournir concernant le requêrant/la requêrante et son/sa représentant(e) éventuel(le))

(Fill in the following details of the applicant and the representative, if any)

Należy przedstawić informacje dotyczące skarżącego/skarżącej i ewentualnie jego/jej reprezentanta/reprezentantki)

1. Nom de famille

Surname

Nazwisko

.....

2. Prénom (s)

First name (s)

Imię (imiona)

.....

Sexe: masculin/feminin

Sex: male/female

Płeć: mężczyzna/kobieta

3. Nationalité

Nationality

Narodowość

.....

4. Profession

Occupation

Zawód

.....

5. Date et lieu de naissance

Date and place of birth

Data i miejsce urodzenia

.....

6. Domicile

Permanent address

Stały adres zamieszkania

.....

7. Tel. N°

.....

8. Adresse actuelle (si différente de 6.)

Present address (it different from 6.)

Aktualny adres (jeżeli inny niż podany w pkt 6.)

.....

9. Nom et prénom du/de la représentant(e)*

*Name of representative**

Imię i nazwisko reprezentanta/ reprezentantki*

.....

10. Profession du/de la représentant/e

Occupation of representative

Zawód reprezentanta/reprezentantki

.....

11. Adress du/de la représentant(e)

Address of representative

Adres reprezentanta/ reprezentantki

.....

12. Tel. N°

.....

Fax N°

.....

B. LA HAUTE PARTIE CONTRACTANTE

THE HIGH CONTRACTING PARTY

WYSOKA UKŁADAJĄCA SIĘ STRONA

(Indiquer ci-après le nom de l'Etat/des Etats contre le(s)quel(s) la requête est dirigée)
(Fill in the name of the State(s) against which the application is directed)
(Należy podać nazwę państwa/państw, przeciwko któremu/którym skierowana jest skarga)

13.

.....

* Si le/la requérant(e) est représenté (e), joindre une procuration signée par le/la requérant(e) en faveur du/de la représentant(e).
A form of authority signed by the applicant should be submitted if a representative is appointed.

Jeżeli skarżący/skarżąca ustanowił/a adwokata lub inną osobę do reprezentowania go/jej, należy załączyć podpisany formularz pełnomocnictwa.

II - EXPOSÉ DES FAITS

STATEMENT OF THE FACTS

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE STANU FAKTYCZNEGO

14.

.....

Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée

Continue on a separate sheet if necessary

Można kontynuować na osobnej kartce, jeśli jest to konieczne

III - EXPOSÉ DE LA OU DES VIOLATION(S) DE LA CONVENTION ET/OU DES PROTOCOLES ALLÉGUÉE(S), QUE DES ARGUMENTS À L'APPUI

STATEMENT OF ALLEGED VIOLATION(S) OF THE CONVENTION AND/OR PROTOCOLS AND OF ARGUMENTS

OŚWIADCZENIE O DOMNIEMANYCH NARUSZENIACH KONWENCJI I/LUB PROTOKOŁÓW WRAZ Z UZASADNIENIEM

15.

.....

IV - EXPOSÉ RELATIF AUX PRESCRIPTIONS DE L'ARTICLE 35 § 1 DE LA CONVENTION

STATEMENT RELATIVE TO ARTICLE 35 § 1 OF THE CONVENTION

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ART. 35 § 1 KONWENCJI

(Donner pour chaque grief, et au besoin sur une feuille séparée, les renseignements demandés sous les points 16 à 18-ci-après)

(If necessary, give the details mentioned below under points 16 to 18 on a separate sheet for each separate complaint)

(Jeśli jest to konieczne, informacje wymienione w punktach 16-18 można przedstawić na odrębnej kartce dla każdego zarzutu z osobna)

16. Décision interne définitive (date et nature de la décision, organe - judiciaire ou autre - l'ayant rendue)

Final decision (date, court or authority and nature of decision)

Ostateczne orzeczenia (data; nazwa sądu lub organu, który wydał orzeczenie; rodzaj orzeczenia)

.....

17. Autres décisions (énumérées dans l'ordre chronologique en indiquant, pour chaque décision, sa date, sa nature et l'organe - judiciaire ou autre - l'ayant rendue)

Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each of them)

Inne orzeczenia (proszę je wymienić w porządku chronologicznym podając dla każdego z nich datę, nazwę sądu lub organu, który je wydał, oraz rodzaj orzeczenia)

.....

18. Dispos(i)ez-vous d'un recours que vous n'avez pas exercé? Si oui, lequel et pour quel motif n'a-t-il pas été exercé?

Is there or was there any other appeal or other remedy available to you which you have not used? If so, explain why you have not used it.

Czy istnieją lub istniały inne możliwości odwołania się lub skuteczne środki prawne, które nie zostały wykorzystane? Jeżeli tak, proszę wyjaśnić, dlaczego nie zostały wykorzystane.

.....

Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée

Continue on a separate sheet if necessary

Można kontynuować na osobnej kartce, jeśli jest to konieczne

V - EXPOSÉ DE L'OBJET DE LA REQUÊTE ET PRÉTENTIONS PROVISOIRES
POUR UNE SATISFACTION EQUITABLE

*STATEMENT OF THE OBJECT OF THE APPLICATION AND PROVISIONAL
CLAIMS FOR JUST SATISFACION*

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE TEGO, CZEGO DOMAGA SIĘ SKARŻĄCY

.....

VI - AUTRES INSTANCES INTERNATIONALES TRAITANT OU AYANT
TRAITÉ L'AFFAIRE

STATEMENT CONCERNING OTHER INTERNATIONAL PROCEEDINGS
**OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PRZED INNYMI
ORGANAMI MIĘDZYNARODOWYMI**

20. Avez-vous fournis à une autre instance internationale d'enquête ou de règlement les griefs énoncés dans la présente requête? Si oui, fournir des indications détaillées à ce sujet.

Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or settlement? If so, give full details.

Czy przedstawiał Pan/przedstawiała Pani powyższe zarzuty innym organom międzynarodowym w celu zbadania lub rozstrzygnięcia? Jeśli tak, należy przedstawić wszystkie szczegóły dotyczące takiego postępowania.

.....

VII - PIÈCES ANNEXÉES

LIST OF DOCUMENTS

WYKAZ DOKUMENTÓW

.....

(PAS D'ORIGINAUX, UNIQUEMENT DES COPIES)

(NO ORIGINAL DOCUMENTS, ONLY PHOTOCOPIES)

**NALEŻY DOŁĄCZYĆ WYŁĄCZNIE KOPIE DOKUMENTÓW, NIE
ORYGINAŁY**

(Voir chapitre VII de la note explicative. Joindre copies de toutes les décisions mentionnées sous ch. IV et VI ci-dessus. Se procurer, au besoin, les copies nécessaires, et, en cas d'impossibilité, expliquer pourquoi celles-ci ne peuvent pas être obtenues. Ces documents ne vous seront pas retournés).

(See Part VII of the Explanatory Note. Include copies of all decisions referred to in Parts IV and VI above. If you do not have, you should obtain them. If you cannot obtain them, explain why not. No documents will be returned to you).

(Należy załączyć kopie wszystkich orzeczeń, o których mowa wyżej w Części IV i VI. Jeśli nie posiada Pan/Pani kopii, należy je wykonać. Jeżeli uzyskanie kopii nie jest możliwe, proszę wyjaśnić dlaczego. Żadne dokumenty nie będą Panu/Pani zwrócone.)

21.

a)

b)

c)

VIII - DÉCLARATION ET SIGNATURE
DECLARATION AND SIGNATURE
DEKLARACJA I PODPIS

22. Je déclare en toute conscience et loyauté que les renseignements qui figurent sur la présente formule de requête sont exacts.

I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Niniejszym oświadczam, że informacje podane w niniejszym formularzu skargi, zgodnie z moją wiedzą i przekonaniem, są prawdziwe.

Lieu/Place/**Miejsce**

Date/Date/**Data**

(Signature du/de la requérant(e) ou du/de la représentant(e))

(Signature of the applicant or of the representative)

(Podpis skarżącego/skarżącej lub reprezentanta/reprezentantki)

INFORMACJA WYJAŚNIAJĄCA
przeznaczona dla osób wypełniających formularz skargi na podstawie art. 34
Konwencji

WSTĘP

Zawarte tu informacje mają na celu ułatwienie sporządzenia skargi do Trybunału. Proszę przeczytać je uważnie przed wypełnieniem formularza, a następnie sięgać do nich podczas wypełniania każdej kolejnej jego części.

Wypełniony formularz będzie stanowić Pana/Pani skargę do Trybunału na podstawie art. 34 Konwencji. Będzie on dla Trybunału podstawą do zbadania sprawy. Dlatego też tak ważne jest wypełnienie go wyczerpująco i dokładnie, nawet jeśli oznacza to konieczność powtórzenia informacji, które zostały przekazane Kancelarii Trybunału w poprzedniej korespondencji.

Formularz złożony jest, jak można zauważyć, z ośmiu części. Każdą z nich należy wypełnić w taki sposób, aby skarga zawierała wszystkie informacje wymagane na podstawie Regulaminu Trybunału. Poniżej znajdują się informacje wyjaśniające do każdej z części formularza. Na zakończenie Informacji Wyjaśniającej załączamy tekst art. 45 i 47 Regulaminu Trybunału.

INFORMACJE DOTYCZĄCE FORMULARZA SKARGI

I. STRONY - Art. 47 par. 1(a), (b) i (c)

(1-13)

Jeżeli skarżących jest więcej niż jeden, należy przedstawić wymagane informacje osobno o każdym z nich; jeśli jest to konieczne - na oddzielnej kartce.

Skarżący może ustanowić osobę do reprezentowania go. Taki przedstawiciel musi być adwokatem uprawnionym do prowadzenia polityki w którymkolwiek z państw-stron oraz musi być mieszkańcem jednego z nich, może to być też każda inna osoba dopuszczona przez Trybunał do reprezentowania skarżącego. W przypadku, gdy skarżący jest reprezentowany przez inną osobę, odpowiednie informacje z tym związane powinny być zawarte w tej części formularza skargi. Kancelaria będzie prowadzić korespondencję wyłącznie z przedstawicielem ustanowionym przez skarżącego.

II. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE STANU FAKTYCZNEGO - Art. 47 par. 1(d)

(14)

Informacje dotyczące faktów związanych ze skargą powinny być przedstawione w sposób jasny i zwięzły. Należy starać się opisywać wydarzenia w takiej kolejności, w jakiej one nastąpiły z podaniem dokładnych dat. W przypadku, gdy stawiane zarzuty dotyczą wielu różnych spraw (na przykład różnych postępowań sądowych), należy każdą z nich opisać osobno.

III. OŚWIADCZENIE O DOMNIEMANYCH NARUSZENIACH KONWENCJI WRAZ Z UZASADNIENIEM - Art. 47 par. 1(e)

(15)

W tej części formularza należy w sposób możliwie najbardziej precyzyjny wyjaśnić jakie przepisy Konwencji stanowią podstawę zarzutów stawianych przez Pana/Panią oraz wyjaśnić dlaczego, zdaniem Pana/Pani, fakty przedstawione w części II formularza wskazują na naruszenie tych przepisów.

Należy zauważyć, że niektóre artykuły Konwencji pozwalają - w pewnych okolicznościach - na ingerencję w prawa, które one gwarantują - (patrz np. pkt a) do f) art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 artykułów od 8 do 11). Jeśli Pana/Pani zarzut jest oparty na takim artykule należy wyjaśnić dlaczego Pan/Pani uważa, iż ingerencja będąca przedmiotem skargi nie była usprawiedliwiona.

IV. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ART. 35 par. 1 KONWENCJI - Art. 47 par. 2 (a)

(15-18)

W tym rozdziale należy przedstawić informacje dotyczące środków odwoławczych podjętych przed władzami państwowymi. Należy wypełnić każdą z trzech części tej rubryki i podać informacje, dotyczącą wykorzystania środków odwoławczych osobno dla każdego zarzutu stawianego w oparciu o postanowienia Konwencji. W pkt 18 należy wypowiedzieć się, czy w związku ze stawianymi zarzutami istniały jeszcze inne możliwości odwołania się lub skuteczne środki prawne, które nie zostały wykorzystane. W przypadku, gdy takie środki istniały lecz nie zostały wykorzystane, należy je określić (np. podając nazwę sądu lub innych organów, do których można było złożyć odwołanie) oraz wyjaśnić dlaczego ich nie użyto.

V. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE TEGO, CZEGO DOMAGA SIĘ SKARŻĄCY - Art. 47 par. 1 (g)

(19)

W tym miejscu należy krótko stwierdzić, co Pan/Pani chce osiągnąć przy pomocy skargi do Trybunału. Należy określić ogólnie swoje roszczenia co do zadośćuczynienia, które Pan/Pani chce wnieść zgodnie z art. 41 Konwencji.

VI. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PRZED INNYMI ORGANAMI MIĘDZYNARODOWYMI - Art. 47 par. 2 (b)

(20)

W tym rozdziale należy podać informacje, czy Pan/Pani przedstawiał kiedykolwiek zarzuty zawarte w tej skardze innym organom międzynarodowym w celu zbadania lub rozstrzygnięcia. Jeśli tak, należy przedstawić wszystkie szczegóły, włącznie z nazwą organu, do którego zarzuty były kierowane, datami oraz informacjami dotyczącymi postępowania, które toczyło się przed nimi oraz informacje dotyczące podjętych decyzji. Należy załączyć kopie stosownych decyzji i innych dokumentów.

VII. WYKAZ DOKUMENTÓW - Art. 47 par. 1 (h)

(21)

(NALEŻY DOŁĄCZYĆ KOPIE DOKUMENTÓW, NIE ORYGINAŁY)

Nie należy zapomnieć o załączeniu do skargi kopii wszystkich wyroków i decyzji wspomnianych w Części IV i VI, jak również kopii wszelkich innych dokumentów, które chciałby Pan/Pani przedstawić Trybunałowi jako dowody (nagrania magnetofonowe, oświadczenia świadków, itd.). Należy także wymienić w wykazie wszelkie wyroki i decyzje, wydane w sprawie. Załączone kopie wyroków i decyzji powinny zawierać uzasadnienia, a nie tylko samą sentencję orzeczenia. Należy załączyć wyłącznie dokumenty związane z zarzutami przedstawionymi do rozpatrzenia przez Trybunał.

VIII. DEKLARACJA I PODPIS - Art. 45 par. 3

(22)

W przypadku, gdy skarga jest podpisana przez przedstawiciela skarżącego, należy dołączyć do niej odpowiedni dokument pełnomocnictwa podpisany osobiście przez skarżącego (chyba, że został on dołączony już wcześniej).

Artykuły 45 i 47 Regulaminu Trybunału

Art. 45

(Podpisy)

1. Skargę na podstawie artykułów 33 i 34 Konwencji należy złożyć na piśmie z podpisem skarżącego lub jego przedstawiciela.
2. Jeżeli skargę składa organizacja pozarządowa lub grupa jednostek, powinna ona być podpisana przez osoby upoważnione do reprezentowania tej organizacji lub grupy. Rozstrzyganie wątpliwości czy osoby, które podpisały skargę były do tego upoważnione, należy do Izby lub Komitetu, które będą rozpatrywały sprawę.
3. Jeżeli skarżący są reprezentowani zgodnie z art. 36, ich przedstawiciel lub przedstawiciele zobowiązani są do złożenia pełnomocnictwa adwokackiego lub pisemnego upoważnienia.

Art. 47

(Treść skargi indywidualnej)

1. Skargę na podstawie art. 34 Konwencji należy złożyć na formularzu skargi doręczonym przez Kancelarię, chyba że Przewodniczący odpowiedniego organu sądu zdecyduje inaczej.

W formularzu należy podać:

- a) nazwisko, datę urodzenia, narodowość, płeć, zawód i adres skarżącego;
 - b) nazwisko, zawód i adres przedstawiciela; jeśli został on ustanowiony;
 - c) nazwę Strony lub Stron, przeciwko której skierowana jest skarga;
 - d) zwięzłe przedstawienie faktów;
 - e) zwięzłe przedstawienie stawianych zarzutów naruszenia Konwencji wraz z uzasadnieniem;
 - f) zwięzłe przedstawienie sposobu, w jaki skarżący wywiązał się z wymogów dotyczących dopuszczalności skargi (wykorzystanie krajowych środków odwoławczych i zasada sześciu miesięcy) określonych w art. 35 par. 1 Konwencji;
- oraz
- g) przedmiot skargi, jak również ogólnie określenie roszczenia co do zadośćuczynienia, które skarżący chciałby wnieść na podstawie art. 41 Konwencji;
- i dołączyć do niego:
- h) kopie wszelkich właściwych dokumentów, a w szczególności decyzji sądowych i innych decyzji związanych ze skargą.

2. Ponadto skarżący powinni:

- a) przedstawić informacje, a w szczególności dokumenty i decyzje, o których mowa w par. 1 (h) powyżej, umożliwiające wykazanie, że zostały spełnione warunki określone w art. 35 par. 1 Konwencji; oraz
- b) wskazać czy przedstawiali już wcześniej swoje zarzuty innym organom międzynarodowym w celu zbadania lub rozstrzygnięcia.

3. Skarżący, którzy nie życzą sobie ujawnienia swoich danych personalnych powinni o tym poinformować oraz przedstawić powody uzasadniające takie odstępstwo od normalnej zasady publicznego dostępu do informacji w postępowaniach przed Trybunałem. Przewodniczący Izby może zgodzić się na niepodawanie danych

personalnych skarżącego do wiadomości publicznej w wyjątkowych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach.

4. Niewywiązanie się z wymogów podanych w par. 1 i 2 powyżej może pociągnąć za sobą odmowę zarejestrowania i rozpatrzenia skargi przez Trybunał.

5. Za datę złożenia skargi zasadniczo uznaje się, według ogólnej zasady, datę pierwszego listu od skarżącego, w którym przedstawił on, choćby skrótowo, przedmiot skargi. Trybunał może jednak, o ile uzna, że istnieją ku temu uzasadnione powody, podjąć decyzję o przyjęciu innej daty za datę złożenia skargi.

6. Skarżący powinni informować Trybunał o wszelkich zmianach adresu oraz innych okolicznościach dotyczących skargi.

NOTATKI

NOTATKI